

Bij het verzet

Een gevaarlijke keuze

Niet iedereen gaf zich tijdens de Tweede Wereldoorlog zomaar gewonnen aan de Duitsers. Sommige mensen gingen in verzet. Ze drukten stiekem krantjes of plakten posters tegen de Duitsers. Maar als je gepakt werd, hadden de Duitsers geen genade.

Op 10 mei 1940 begint de Tweede Wereldoorlog ook in Nederland. De Duitsers vallen ons land aan. Het Nederlandse leger verdedigt zich fel, maar tegen het veel sterkere Duitse leger, maakt het geen kans. Koningin Wilhelmina moet vluchten naar Engeland. En nadat Rotterdam gebombardeerd is, geeft Nederland zich over. De Duitsers zijn nu de baas in ons land.

Sommige Nederlanders leggen zich hier niet bij neer en protesteren tegen de bezetter. Door bijvoorbeeld bloemen te leggen op de verjaardag van Prins Bernhard, de opa van Willem-Alexander. Of met het schrijven op muren van de V van Victorie, overwinning of vrijheid. Of OZO, Oranje zal overwinnen. Op schoolborden wordt weg mof geschreven. Dat betekent weg met de Duitsers. Of Duitsers zijn ezelskoppen. En sommigen plakken spotprenten op. Dat is gevaarlijk, want de Duitsers treden keihard op tegen elk verzet.

Hé, jij daar! Staan blijven! Of ik schiet!

We zijn gesloten! Bier is op. Opa, ik ben het. Kindje toch, het is bijna spertijd! Over vijf minuten moet je binnen zijn. Ik ga gewoon binnendoor. Daar controleren ze nooit. Nee, niks d'ervan! Die avondklok is er niet voor niets. Vooruit, ik wil niet dat jou iets overkomt. Maar vroeger mocht ik wel blijven. Vroeger is vroeger en daar verander je toch niets meer aan. Kom op! Mag ik m'n schoolboeken dan hier laten? Anders moet ik zo sjouwen. Tuurlijk, kindje. Doe maar in de voorraadkast. Die is toch leeg.

Er zijn ook mensen die stiekem krantjes drukken. Die staan vol nieuws waarvan de Duitsers liever niet willen dat de mensen het weten. In het geheim worden de krantjes verspreid. Word je gepakt voor zo'n verzetsdaad dan wacht je een zware straf.

We zijn gesloten! Bier is op. Maar voor u maak ik graag een uitzondering. Waar kan ik Els vinden? Els de Vries? Els van Linge? Els Fonteyn? Els wie? U weet precies wie ik bedoel. Het spijt me. Ik wil u graag van dienst zijn, maar...Guck mal hier! Hij houdt de achtergelaten rugzak van Els omhoog. O, dat zijn gewoon schoolboeken. Niets bijzonders. Proost.

In deze gevangenis in Scheveningen worden de mensen vastgehouden die zich hebben verzet tegen de Duitse bezetter. Daarom wordt deze gevangenis ook wel het Oranjehotel genoemd. In totaal worden zo'n twintigduizend Nederlanders opgepakt vanwege hun verzet.

Dit is je laatste kans. Wie-is-Els? Waar-komen-die-prenten-vandaan? Zijn van mij... heb ik zelf gedrukt... en opgehangen...

Gevangenen houden de moed erin door teksten op de gevangensmuren te schrijven: in deze bajes zit geen gajes, maar Hollands glorie potverdorie. Het is heerlijk in Nederland te leven. Maar ook, als het moet ervoor te sterven. Houdt moed Kop op, Hoop doet leven.

Maar de Duitsers zijn onverbiddelijk. Honderden verzetsmensen worden op de Waalsdorpervlakte bij Scheveningen doodgeschoten. Met het schrijven, drukken en verspreiden van illegale kranten en spotprenten hebben ze hun leven voor de vrijheid gegeven.